

Örebro universitet
Rektor

Luntmakargatan 13, Box 7851,
SE-103 99 Stockholm, Sweden
Tfn/Phone: +46 8 563 085 00
Fax: +46 8 563 085 50
hsv@hsv.se, www.hsv.se

Viveka Persson
+46 8 5630 86 58
viveka.persson@hsv.se

Beslut
2012-06-12
Reg.nr 641-5556-11 (matematik)
och 641-5914-11 (religionskunskap)

Beslut om tillstånd att utfärda ämneslärarexamen med inriktning mot undervisning i gymnasieskolan i undervisningsämnena matematik och religionskunskap

Högskoleverket beslutar att inte ge Örebro universitet tillstånd att utfärda ämneslärarexamen med inriktning mot undervisning i gymnasieskolan i undervisningsämnena matematik och religionskunskap.

Ansökan och ärendets hantering

Örebro universitet har den 14 respektive 31 oktober 2011 ansökt hos Högskoleverket om tillstånd att utfärda ämneslärarexamen med inriktning mot undervisning i gymnasieskolan i undervisningsämnena matematik och religionskunskap.

För bedömning av ansökan har Högskoleverket anlitat följande sakkunniga: universitetslektor Christina Hultgren, Högskolan i Gävle (ordförande); universitetslektor Anita Norlund, Högskolan i Borås (ordförande); universitetslektor Christer Hedin, Stockholms universitet; lektor emeritus Lisen Häggblom, Åbo akademi; universitetslektor Eva Olofsson, Umeå universitet; professor emeritus Aadu Ott, Göteborgs universitet och universitetslektor Helle Rønholt, Köpenhamns universitet.

Underlag för bedömningen har varit lärosätets ansökan.

Lärosätet gavs 2011 tillstånd att utfärda ämneslärarexamen med inriktning mot undervisning i gymnasieskolan i undervisningsämnena historia, samhällskunskap, idrott och hälsa, svenska, engelska och musik (reg.nr 641-933-10 och 641-1318-11). Den nya ansökan gäller ett kompletterande tillstånd för undervisningsämnena matematik och religionskunskap. Bedömning har gjorts endast av de delar av ämneslärarutbildningen som särskilt avser dessa undervisningsämnen.

Bedömningen har, förutom vad som föreskrivs i högskolelagen och högskoleförordningen, utgått från de kvalitetsaspekter och kriterier vid examenstillståndsprövningar som Högskoleverket har utarbetat med hänsyn tagen till examensbeskrivningen för denna yrkesexamen. De sakkunnigas yttrande bifogas.

Bedömning

De sakkunnigas bedömning är att Örebro universitet inte bör ges tillstånd att utfärda ämneslärarexamen med inriktning mot undervisning i gymnasieskolan i undervisningsämnena matematik och religionskunskap. I matematik är aspekten lärarresurs inte tillfredsställande. I religionskunskap är aspekterna lärarresurs, utbildningsmiljö och undervisning, kurslitteratur och examination inte tillfredsställande. Högskoleverket instämmer i denna bedömning.

Beslut

Högskoleverket beslutar att inte ge Örebro universitet tillstånd att utfärda ämneslärarexamen med inriktning mot undervisning i gymnasieskolan i undervisningsämnena matematik och religionskunskap.

Beslut i detta ärende har fattats av universitetskanslern Lars Haikola efter föredragning av utredaren Viveka Persson i närvaro av stabschefen Lennart Ståhle, enhetschefen Per Westman och avdelningschefen Maria Sundkvist. I ärendets beredning har även utredaren Karl Weigelt deltagit.

Lars Haikola

Viveka Persson

Kopia till:

Utbildningsdepartementet

De sakkunniga

Granskning av ansökan om tillstånd att utfärda ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnena matematik och religionskunskap

Uppdraget

Örebro universitet har den 14 respektive 31 oktober 2011 ansökt hos Högskoleverket om tillstånd att utfärda ämneslärarexamen med inriktning mot undervisning i gymnasieskolan i undervisningsämnena matematik och religionskunskap.

Vi, universitetslektor Christina Hultgren, Högskolan i Gävle (ordförande); universitetslektor Anita Norlund, Högskolan i Borås (ordförande); universitetslektor Christer Hedin, Stockholms universitet; lektor emeritus Lisen Häggblom, Åbo akademi; universitetslektor Eva Olofsson, Umeå universitet; professor emeritus Aadu Ott, Göteborgs universitet och universitetslektor Helle Rønholt, Köpenhamns universitet, har fått i uppdrag av Högskoleverket att granska ansökan.

Örebro universitet gavs 2011 tillstånd att utfärda ämneslärarexamen med inriktning mot undervisning i gymnasieskolan i undervisningsämnena historia, samhällskunskap, idrott och hälsa, svenska, engelska och musik (reg.nr 641-933-10 och 641-1318-11). Den nya ansökan gäller ett kompletterande tillstånd för undervisningsämnena matematik och religionskunskap. För undervisningsämnet religionskunskap har Örebro universitet vid en tidigare prövning bedömts sakna tillfredsställande förutsättningar (reg.nr 641-933-10). Bedömning har gjorts endast av de delar av ämneslärarutbildningen som särskilt avser dessa undervisningsämnen.

Bedömning

Vår bedömning har gjorts utifrån de krav som ställs i högskolelagen och högskoleförordningen och utifrån de kvalitetsaspekter som Högskoleverket har utarbetat. Underlag för bedömningen har varit lärosätets ansökan.

Utbildningens förutsättningar

Lärraresurs

I matematik är det totala antalet lärare tillräckligt i relation till utbildningens planerade omfattning, men lärarnas låga andel i undervisningen indikerar att det saknas en stabil bas av lärare. Andelen tillsvidareanställda lärare är också totalt sett tillräckligt stor för att säkra kontinuitet. Balansen mellan vetenskaplig kompetens och professionserfarenhet är på ett allmänt plan god, men brister avseende det ämnesdidaktiska området.

Den vetenskapliga kompetensen i matematik är tillfredsställande. Den matematikdidaktiska kompetensen är däremot inte tillräcklig för ämneslärarutbildning med inriktning mot arbete i gymnasieskolan. Lärosätet har inte en tillräcklig egen lärarkompetens för att täcka merparten av de ämnesdidaktiska studierna.

I religionskunskap finns det generellt ett tillräckligt antal lärare i förhållande till undervisningens planerade omfattning. Örebro universitet saknar dock en egen stabil bas av lärare i religionskunskap. Undervisningen genomförs till stor del av lärare vid Örebro teologiska högskola. Balansen mellan vetenskaplig kompetens och professionserfarenhet är sammantaget mindre tillfredsställande. Både den ämnesdidaktiska kompetensen och professionserfarenheten är svagt representerade. Den vetenskapliga ämneskompetensen är för begränsad för att täcka in undervisningen av alla världsreligionerna. Den ämnesdidaktiska kompetensen är sammantaget inte tillräcklig.

I båda ämnena är lärarnas tid för kompetensutveckling och forskning totalt sett tillräcklig.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten lärraresurs inte är tillfredsställande i matematik eller religionskunskap.

Utbildningsmiljö

Sammantaget äger utbildningen i matematik rum i en forskande och utvecklande miljö. Forskningsmiljön i matematik bärs upp av lektorer och adjunkter med anställning i matematik och pedagogik, vilka samarbetar inom matematikdidaktiska kurser. Den matematikdidaktiska forskningen är dock än så länge ganska svagt utvecklad. Utbildningsmiljön ger sammantaget studenterna goda förutsättningar att utveckla ett kritiskt och reflekterande förhållningssätt.

Utbildningsmiljön i religionskunskap är mindre tillfredsställande med avseende på kopplingen till en forskningsmiljö där det bedrivs forskning av relevans för ämneslärarutbildningen. Förutsättningarna för studenterna att utveckla ett kritiskt och reflekterande förhållningssätt bedöms som mindre gynnsamma på grund av att undervisningen i religionskunskap bedrivs inom en något begränsad miljö.

Det finns tillfredsställande förutsättningar för att säkra att den verksamhetsförlagda utbildningen erbjuds inom relevant verksamhet och ämne.

I matematik finns ett nationellt och internationellt samarbete som skapar tillfredsställande förutsättningar för att berika utbildningsmiljön.

I religionskunskap finns ett begränsat nationellt och internationellt samarbete av relevans för lärarutbildningen.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten utbildningsmiljö är tillfredsställande i matematik, men inte tillfredsställande i religionskunskap.

Utbildningens genomförande

Styrdokument

Utbildningsplanen innehåller mål som utarbetats i enlighet med examensordningen och anger en tydlig struktur för ämneslärarprogrammet med inriktning mot arbete i gymnasieskolan.

Kursplanerna innehåller tillräckligt tydlig information om innehåll och uppläggning.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten styrdokument är tillfredsställande.

Undervisning, kurslitteratur, examination

I matematik är kursernas mål och innehåll, kurslitteraturen, undervisningsformerna och examinationsformerna på det hela taget relevanta i förhållande till examensmålen. Såväl ämnesteoretiska som ämnesdidaktiska perspektiv beaktas på ett tillfredsställande sätt, med en god progression.

I religionskunskap är kursernas mål och innehåll, kurslitteraturen, undervisningsformerna och examinationsformerna till stor del adekvata i förhållande till examensmålen, men sammantaget finns alltför många svagheter för att utbildningens innehåll och uppläggning ska kunna anses vara tillfredsställande. Det finns visserligen en viss integration av ämnesdidaktiskt innehåll, men för flera kurser saknas relevant och aktuell ämnesdidaktisk litteratur. Vidare är progressionen otydlig, särskilt vad gäller ämnesdidaktiken. En annan svaghet är att judendom, kristendom och islam inte behandlas tillsammans, vilket skulle tydliggöra hur mycket som förenar de abrahamitiska religionerna. Likaså är undervisningen om heliga texter, där både Bibeln och Koranen behandlas, svagt integrerad med undervisningen om världens religioner.

Examinationen av den verksamhetsförlagda utbildningen genomförs på ett tillfredsställande sätt, i samarbete med lärare vid de medverkande skolorna.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten undervisning, kurslitteratur och examination är tillfredsställande i matematik, men inte tillfredsställande i religionskunskap.

Utbildningens resultat

Säkring av examensmålen

Lärosätet har visat att det finns system för att dokumentera kraven med avseende på olika typer av examination.

Lärosätet har också visat att det finns system för att säkra att utbildningen ger studenterna förutsättningar att nå examensmålen.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten säkring av examensmålen är tillfredsställande.

Samlad bedömning

Vår samlade bedömning är att Örebro universitet inte har förutsättningar att ge ämneslärarutbildning med inriktning mot arbete i gymnasieskolan med tillfredsställande kvalitet i undervisningsämnena matematik och religionskunskap.

Förslag till beslut

Mot bakgrund av ovanstående föreslår vi att Högskoleverket beslutar att inte ge Örebro universitet tillstånd att utfärda ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnena matematik och religionskunskap.

För sakkunniggruppen

Anita Norlund och Christina Hultgren
Ordföranden